

ЖИВОТЪ ВЪ СМЪРТЬТА

Предъ прага на българската свобода се очертава епохата на хайдутството и революционерството. Верига отъ години обгръщатъ бунтовни пориви и свободолюбива воля. Необикновено явление въ историята ни, хайдутството преобразява българската сждба и днесъ то е чаровна романтика, която вдъхновява.

Въ борбитѣ за духовна и полититеска свобода, хайдутството не представя граница, която раздѣля тия борби, а само огнена черта, що прекосва поля и балкани, за да сочи обща воля за свобода подъ небето на поробената Родина. И хайдутството израства като съвѣсть на времето, като вѣковенъ гнѣвъ противъ тиранитѣ, като тревоженъ и радостенъ знакъ за близка кървава заря. Тѣй го чувствува, разбира и проповѣдва и най-мощниятъ духъ на онази епоха—Раковски.

Преди да добиемъ самостоятелна черква, нашитѣ хайдути, тайно и явно, кръстосватъ земята ни и вдигатъ прѣпорецъ на бунтъ за свобода; въ сѣнката на борбитѣ за духовна свобода щастливо се якове борбата ни за политическо освобождение, разбираемо и насърдчавано, като индивидуаленъ поривъ, който ще възпламени душитѣ, чрезъ саможертвата на горскитѣ чети. И въ зорницата на българската свобода ехтятъ и твърдитѣ слова на Раковски (въ предслова на „Горски пѣтникъ“, 1857 г.):

„Правдѣ твојѣ си ищи!“

Тази мисль по-късно ражда Хаджи Димитра, Караджата, Ботева и Левски. Раковски — съ смѣлия си духъ, съ упованието си въ силата на народа, съ пламеното си вдъхновение, събужда волнитѣ къмъ блѣнъ за свобода, къмъ бунтъ и непокорство, разкрива имъ свещения гнѣвъ на измѣчения народъ и ги зове къмъ разплата съ тиранитѣ. А знае се, какво иска Раковски: бранъ съ всички възможни срѣдства и жертви на вдъхновени сърдца за свобода. И ако днесъ неговиятъ планъ за революция изглежда утопия, за времето е билъ кръвъ и плътъ на народнитѣ копнежи. Убеденъ, че народната неза-